

Rezerwat przyrody "Zwieszło w dolinie Olchowatego"

Rezerwat przyrody „**Zwieszło w dolinie Olchowatego**” reprezentuje cenny obiekt geologiczny, florystyczny i faunistyczny o powierzchni 484,26 ha, zaś posiadając niezaprzeczalne wartości krajobrazowe przyczynia się do uatrakcyjnienia tego zakątka Bieszczadów. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie dwóch górskich jezior powstałych przez znaczne osuwiska na stokach góry Chryszczata oraz porośniętej drzewostanem doliny potoku Olchowatego wraz z procesami osuwiskowymi. Ciekawa jest geneza Jeziorek Duszatyńskich, powstałych przez osunięcie się olbrzymich mas ziemi. Osuwisko to pod względem ilości przemieszczanego materiału skalnego należy do największych w polskich Karpatach. Jeziorka Duszatyńskie, położone na wysokości około 700 m n.p.m., są najwyżej umiejscowionymi i największymi zbiornikami wodnymi (o podobnej genezie) w Bieszczadach. Walory florystyczne Jeziorek Duszatyńskich podkreśla występowanie rdestnicy pływającej, gatunku mającego tutaj prawdopodobnie najwyżej położone stanowisko w Bieszczadach; obecny tutaj inny gatunek - rzęśl wiosenna osiąga z kolei jedno z wyżej położonych stanowisk. Na obszarze rezerwatu stwierdzono występowanie roślin naczyniowych np. storczyk plamisty, goździk leśny, parzydło leśne, omieg górski i wawrzynek wilczętyko. Równie interesująca jest fauna Jeziorek i sąsiadujących z nimi drzewostanów. Od początków powstania zbiorników w ich wodach obserwowano potężne pstrągi. Ciekawą grupę stanowią bezkręgowce - stwierdzono tu wiele taksonów wrotków, wioślarek i widłogonków. Największymi osobliwościami są przedstawiciele rzadkich gatunków puszczańskich: niedźwiedź brunatny, ryś, wilk, żbik. Na stokach Chryszczatej swój areal bytowania posiada stado żubrów. Obfite w pokarm wody Jeziorek Duszatyńskich są doskonałym środowiskiem dla wydry. Wybitne elementy awifauny reprezentuje orzeł przedni, orlik krzykliwy, puszczyk uralski i kilka innych gatunków. Brzegowa strefa Jeziorek stwarza doskonałe warunki dla rozwoju traszki górskiej i karpackiej, żaby trawnej a także kumaka górskiego. Innym przedstawicielem płazów jest salamandra plamista a gady reprezentuje jaszczurka żyworodna i padalec zwyczajny. Elementem przyrody nieożywionej w Duszatyńsku jest osuwisko zaliczane do typu osuwisk dolinnych, wiosennych, skalno-zwietrzelinowych, głębokich, dużych i szybkich. W obrębie osuwiska wyróżniono trzy zasadnicze części: niszę osuwiskową, rynnę i język osuwiskowy.